

PRESENTACIÓ

Com a president del Comité Econòmic i Social de la Comunitat Valenciana em correspon fer una breu presentació de la *Memòria sobre la situació socioeconòmica i laboral de la Comunitat Valenciana*, que en aquest cas es correspon amb dos fets transcendents.

El primer és que la memòria correspon a l'any 2018, en el qual el Comité (CES-CV) va complir els seus vint-i-cinc anys de serveis a la ciutadania de la Comunitat Valenciana.

El segon és que l'elaboració i aprovació de la memòria ha coincidit amb la renovació de les nostres Corts i de les entitats locals de la Comunitat Valenciana.

El CES-CV que confecciona aquesta memòria en compliment d'un mandat legal d'elaborar i elevar anualment tant al Consell com a les Corts, en els cinc primers mesos de l'any, la memòria que exposa les consideracions d'aquest òrgan consultiu sobre la situació socioeconòmica i laboral de la Comunitat Valenciana, ofereix enguany les seues conclusions amb l'esperança que siguen un instrument útil, no només per a tota la societat valenciana, sinó molt especialment per a les persones que acabem de triar perquè ens representen i governen, les quals felicitem per haver estat elegides.

A tots aquests, els volem fer arribar amb molta il·lusió aquesta memòria, ja que, amb tota la llibertat d'actuació que els correspon com a legítims depositaris de la sobirania popular, volem transmetre'ls una visió sobre la nostra Comunitat que reflecteix una visió de conjunt i el consens que plantegen les organitzacions que formen el Comité, que representen els agents econòmics i socials i entitats de la societat civil amb una àmplia pluralitat que posa més en valor, si és possible, l'acord i la unanimitat assolits entorn d'aquesta memòria.

La memòria d'aquest any manté i aprofundeix les modificacions iniciades l'any anterior que es van introduir per a millorar el text.

S'hi afig la reforma del resum executiu de la memòria centrat ara en les conclusions que sota la forma de valoracions i recomanacions efectua el Comité, a més del fet que aquestes es diferencien clarament en el text íntegre de la memòria, en el qual es diferencien clarament el que són les dades i l'elaboració d'aquestes del que són les conclusions que extrau el CES-CV d'aquestes dades.

A més, com a novetat, aquest any s'estableix un annex, amb la previsió d'anar-lo ampliant en ocasions successives, en el qual es vinculen les recomanacions que fa el Comité amb els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS).

Així mateix, s'avança en aspectes ja introduïts en la memòria de l'any anterior, com la perspectiva de gènere, la societat de la informació, etc.

S'ha mantingut també el nou procés d'elaboració iniciat l'any passat, amb elaboració de textos preliminars de la memòria, que du a terme el personal del Gabinet Tècnic sota la direcció de la secretària general de l'organisme, i el nomenament d'un membre del CES-CV com a coordinador de la memòria, així com la creació de grups de treball i nomenament de coordinadors dels diferents blocs de la memòria que, en un primer moment, han analitzat, discutit i modificat els textos, amb el consegüent valor afegit, perquè la Junta Directiva procedisca després a elevar la memòria i traslladar-la a totes les persones que formen part del Ple per a debatre-la i aprovar-la definitivament.

En aquest sentit, aprofite per a agrair l'ingent treball realitzat per la secretària general Ángeles Cuenca, el conseller Pascual Romero, com a coordinador de la memòria i del bloc III d'aquesta, i la dedicació realitzada pels consellers Ricardo Miralles i Elvira Ródenas com a coordinadors del bloc I i II respectivament. Així mateix, vull agrair també públicament, en el meu nom i en el de la Junta Directiva, a tot el personal del Comité la seua implicació en l'elaboració i redacció de d'aquesta memòria que es presenta a la societat valenciana.

Tot i que, com acabe de dir, s'ha mantingut, substancialment, el procés d'elaboració de la memòria iniciat l'any passat, també s'ha introduït la novetat que, amb caràcter previ a la seua elaboració, diversos alts càrrecs de l'Administració valenciana van comparéixer davant del Comité per a informar els seus membres sobre aspectes de la memòria relacionats amb les competències dels compareixents, iniciativa que el CES-CV vol mantindre i perfeccionar en ocasions successives.

Aquesta Memòria anual sobre la situació socioeconòmica i laboral de la Comunitat Valenciana, es va aprovar per unanimitat en la sessió plenària del Comité que es va celebrar el dilluns dia 27 de maig de 2019, a la seu d'aquesta institució, situada a la ciutat de Castelló i correspon a l'any 2018, i en relació amb la seua publicació es continuarà amb la versió en línia, en la nostra pàgina web, amb un accés més fàcil i la posterior actualització, així com en suport digital; tot això, amb l'objectiu d'apostar per l'ús de les noves tecnologies de la informació i la comunicació, l'eficiència i el respecte al medi ambient. Únicament es farà en versió impresa el resum executiu de la mateixa memòria, que s'incorporarà, juntament amb aquesta presentació, en la versió completa de la memòria inclosa en la pàgina web com una introducció a aquesta.

Abans de passar al contingut propi de la memòria em vull detindre en una reflexió que hem compartit en el moment d'aprovar-la, ja que la constatació del finançament deficient de la nostra Comunitat no ens permet presentar una situació més favorable d'aquesta. En aquest context, una vegada més, i amb diferents governs, el CES-CV ha de reiterar la seua conclusió sobre la necessitat d'un finançament adequat de la nostra Comunitat i una política adequada d'inversions públiques en aquesta amb càrrec als pressupostos generals de l'Estat.

Tot i reconéixer certes millores en les inversions i en el funcionament del fons de liquiditat autonòmica (FLA), el problema continua sense resoldre's i penalitza la ciutadania valenciana en serveis públics, generació d'ocupació i activitat econòmica. Per això és urgent que s'aborde la solució d'aquesta qüestió.

Malgrat tot això, es pot comprovar una millora relativa de la nostra situació, tal com es desprén en termes generals de les anàlisis reflectides en la memòria, encara que certament no és lineal perquè, com ja deia l'any passat, ni es produeix en tots els aspectes, ni sempre arriba a tota la població ni garanteix que el creixement de l'ocupació comporte en tots els supòsits una millora de la qualitat d'aquesta. Però, possiblement una vegada més, cal ressaltar que aquesta millora es deu, sobretot, a l'esforç propi de la ciutadania valenciana, de la nostra societat i les seues organitzacions i de les nostres institucions autonòmiques i locals.

En tot cas, en la memòria, passant al seu contingut concret, es detecten alguns fenòmens que causen una certa preocupació i que s'han de tindre en compte; en efecte, tot i que es continua en la senda del creixement, és cert que s'observen signes d'una desacceleració en el creixement i que les incerteses que provoquen situacions internacionals com el Brexit i les guerres comercials entre grans potències poden també afectar el creixement econòmic.

En aquest sentit, el CES-CV, coincidint amb les recomanacions del CESE, considera imprescindible que es busquen els instruments que garantisquen un augment de l'estabilitat econòmica de la zona de l'euro i que, en qualsevol cas, s'intente garantir que qualsevol pertorbació es podrà afrontar sense costos socials greus.

D'altra banda, vull destacar de nou l'atenció que hem posat al fet que tot l'estudi haja estat presidit per una perspectiva de gènere, per a reflectir, així, que considerem essencial la consecució de la igualtat efectiva entre dones i homes; encara que s'ha millorat aquesta perspectiva, en certs casos no hem disposat de dades desagregades suficients per a abordar-la i, per això, el CES-CV entén que aquesta informació desagregada hauria de facilitar-se per tots els organismes públics.

Com ja he dit, la memòria conté els tres grans blocs tradicionals, amb una relació entre si que facilita la millor comprensió de la situació i realitat econòmica, laboral i social de la Comunitat Valenciana.

En el primer bloc, referit al **panorama econòmic**, es comença amb el marc de referència econòmic internacional, europeu i espanyol per a passar als trets de l'economia de la Comunitat Valenciana, amb aspectes concrets com l'evolució de l'economia per sectors, l'estructura empresarial i la I+D+i, el sector exterior, la informació sobre la inversió estrangera, el sector públic, els preus i costos, el transport i les infraestructures i el sistema financer.

Cal referir-se concretament a l'activitat econòmica de la Comunitat Valenciana en 2018, ja que ha presentat novament un creixement del producte interior brut, a preus de mercat i en termes constants, però aquest creixement ha sigut inferior al previst com a conseqüència, entre altres factors, d'un alentiment del consum privat, una disminució de la formació bruta de capital fix i una desacceleració de la demanda externa.

Sectorialment, el sector amb més creixement és el de la construcció i presenta un bon comportament el sector primari malgrat els factors negatius, fins i tot climatològics i d'acords de la Unió Europea amb tercers països que l'han afectat.

Més reduït ha sigut el creixement en el sector serveis i, sobretot, en la indústria, que ha moderat significativament el seu creixement, cosa que ha repercutit negativament en termes d'ocupació.

Aquesta situació porta el CES-CV a tota una sèrie de propostes que en definitiva estan posant en evidència la necessitat d'aprofundir en un model productiu millor, en canvis estructurals que es basen en la productivitat i en el valor afegit, un model productiu fundat en el coneixement, la innovació, l'obertura cap a l'exterior i la reindustrialització, entre altres elements configuradors d'aquest.

En el segon bloc, que versa sobre el **mercat de treball, polítiques d'ocupació i relacions laborals**, s'inclouen les principals variables del mercat de treball; en concret s'analitzen l'activitat, l'ocupació i la desocupació, i els grans fluxos del mercat de treball, amb les vies d'entrada i d'eixida d'aquest, així com les polítiques d'ocupació, les relacions laborals, la negociació col·lectiva i la salut laboral.

En aquest bloc el Comité reitera la seua preocupació per la taxa percentual de contractació temporal, que continua sent excessiva.

També el CES-CV valora positivament moltes de les actuacions desenvolupades en matèria de polítiques d'ocupació, però continua considerant necessari impulsar la formació contínua al llarg de tota la vida laboral, i potenciar i prestigiar la Formació Professional com a ensenyament vinculat al mercat laboral.

Finalment, i per ressaltar algun altre aspecte, el CES-CV continua considerant essencial el paper del diàleg social i la negociació col·lectiva en l'ordenació de les relacions laborals i entén que cal seguir apostant per procediments de solució negociada, conciliació, mediació i arbitratge, que oferisquen resultats ràpids i eficaços en relació amb els conflictes laborals, valorant positivament el paper dels organismes que assumeixen aquestes funcions.

El tercer bloc és el relatiu als **nivells i condicions de vida**, que desenvolupa l'anàlisi de les matèries relacionades amb la qualitat de vida com són l'estructura demogràfica, l'habitatge, l'educació i ciència, la sanitat, el medi ambient, el consum, la protecció social, la violència de gènere —que apareix per primera vegada amb el relleu que ha de tindre un problema social de tanta gravetat—, i la societat de la informació.

En aquest bloc el CES-CV expressa, una vegada més, la seua preocupació per qüestions com el despoblament de bastants comarques de l'interior de la nostra Comunitat, especialment les de menys activitat industrial, l'envelliment de la població, el problema de l'accés a l'habitatge especialment per al jovent, la necessitat d'adaptar la dispensa farmacèutica al tractament i la durada d'aquest, les taxes de pobresa, etc., al mateix temps que valora molt positivament moltes de les polítiques que s'han fet en

matèries com la recollida selectiva de residus, els serveis socials —incloent-hi la posada en funcionament de la renda valenciana d'inclusió—, el funcionament de les juntes arbitral de consum, etc.

En general, el Comité conclou en la necessitat de continuar i aprofundir en les polítiques ja iniciades en molts d'aquests aspectes que, sens dubte, han de contribuir —i ja estan contribuint— a erradicar l'exclusió social i millorar les condicions de vida dels valencians.

Per a finalitzar, vull convidar a la lectura d'aquesta memòria perquè no es pot defugir l'amplitud de continguts que té, moltes vegades, amb anàlisis generals i comparacions de diferents anys, que són elements que caracteritzen aquesta visió àmplia i compartida, des del diàleg i el consens, per identificar els problemes per a intentar, també, aportar solucions des de la perspectiva dels agents econòmics i socials i d'altres organitzacions de la societat civil que són les mateixes organitzacions que conformen el Comité i són el principal tret característic d'aquesta institució, que ofereix a la societat valenciana aquesta memòria que pretenem que millore en cada ocasió i que intenta ser un reflex fidel d'aquesta societat.

Castelló, juny de 2019

Carlos L. Alfonso Mellado
*President del Comité Econòmic i Social
de la Comunitat Valenciana*

